

Talousarvio vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026

Valtuusto 14.12.2023

Dnro

195/02.02.00/2023

Päätös Valtuusto päätti hyväksyä talousarvion vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2024 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2024.

Asian käsittely Pöytäkirjan liitteenä on valtuustoryhmien puheenvuorot.

Esittelijä kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Päätösehdotus Valtuusto päättää hyväksyä talousarvion vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2024 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2024.

Valmistelija / lisätietojen antaja kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Muutoksenhaku Valitusosoitus

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 27.11.2023

Päätös Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyisi talousarvion vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2024 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2024. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään esitykseen tarvittaessa teknisiä korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.

Asian käsittely Keskustelun kuluessa talousarvioon vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2024–2026 tehtiin muutoksia ja tarkennuksia, jotka päivitetään valtuustolle hyväksytyksi esitettävään talousarvioon sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Jeremias Sankari palasi takaisin kokoukseen klo 16.37.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana kunnanhallitus piti kokoustauon klo 16.14–16.24.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana Jeremias Sankari ja Pekka Pajunen kokouksesta poistuivat klo 15.41 ja Ismo Palm klo 16.14.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Niina Varjo poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 14.34, Tiina Kotila-Paaso klo 15.41 ja Johanna Huttunen klo 16.14.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn alkaessa klo 13.02 kokoukseen saapuivat rehtori Tiina Kotila-Paaso, vs. tekninen johtaja Niina Varjo ja hyvinvointikoordinaattori Johanna Huttunen.

Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyisi talousarvion vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2024 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2024. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään esitykseen tarvittaessa teknisiä korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.</p> <p>Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.</p> <p>Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.</p> <p>Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.</p>

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on alijäämäinen jokaisen suunnitelmavuoden osalta, mutta kertyvä alijäämä ei ylitä taseeseen kertyneen edellisten tilikausien ylijäämän määrää. Vuoden 2024 aikana on tarkoitus päivittää kunnan talouden tasapainottamissuunnitelmaa, jotta talous pysyisi tasapainossa myös pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna.

Alijäämän aiheuttaa sote-uudistuksen johdosta tehdyt muutokset kuntien valtionosuuksiin. Hartolan kunnan osalta tarkennetut laskelmat johtivat valtionosuuden merkittävään pienenemisiin. Valtionosuuksien ja kotikuntakorvauksien yhteenlaskettu summa on negatiivinen, eli vuonna 2024 Hartolan kunta maksaa valtiolle negatiivisia valtionosuuksia.

Toimintatulot vuonna 2024 ovat arviolta 1.644.200 euroa. Toimintamenot ovat -7.500.100 euroa. Toimintakate on -5.855.900 euroa.

Verotulojen arvioinnissa on käytetty pohjana Kuntaliiton verokehikkoa ja valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelmaa. Verotulojen kertymäarvio vuodelle 2024 on 6.214.000 euroa.

Valtionosuuslaskelmissa on käytetty VM:n antamia arvioita valtionosuuksista ja näiden yhteenlaskettu summa on 48.250 euroa. Kotikuntakorvauksien nettokulu on noin 160.000 euroa.

Rahoituskulut ovat talousarviossa arvioitu -88.450 euroon, eli lainan korkojen uskotaan pysyvän sangen korkealla tasolla. Vuosikate on 317.900 euroa ja suunnitelman mukaiset poistot -7865.700 euroa. Vuoden 2024 muodostuisi täten alijäämäiseksi, ollen yhteensä -467.800 euroa.

Investointimenot vuodelle 2024 ovat yhteensä 625.000 euroa ja investointitulot (rahoitusosuudet) yhteensä 117.500 euroa. Investointien nettomeno on täten -507.500 euroa.

Esityslistan liitteenä on Hartolan kunnan talousarvio vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026. Lisäksi liitteenä toimitetaan toimialakohtaiset talousarviot (ulkoinen laskenta).

Vuoden 2024 talousarvion rahoituslaskelmaan sisältyy varaus enintään 1.750.000 lainan ottamiseen, johon kunnanhallitukselle annetaan lainanottovaltuudet.

Kunnan antolainan lisäykset käsitellään tapauskohtaisesti valtuustossa.

Henkilöstöressurssisuunnitelma ja henkilöstöluettelo ovat esiteltyinä talousarviokirjan henkilöstösuunnitelma-luvussa.

Vuoden 2024 talousarvion valmistelua on haastanut uuden taloushallinnon järjestelmän käyttöönotto, mikä on uudistanut merkittäväällä tavalla kirjanpidon organisaatorakennetta ja laskentatunnisteita. Tiiviillä aikataululla toteutettu käyttöönottoprojekti jätti talousarvion valmistelulle huomattavasti tavanomaista lyhyemmän ajan. Lisäksi talousarvion valmistelussa ei ollut kunnolla hyödynnettävissä edellisten vuosien toteumatietoja, sillä kirjanpidon organisaatorakenteen muutoksista johtuen tiedot eivät olleet vertailukelpoisia.

Tämän lisäksi mm. verotulokertymäennusteet vaihtelevat Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennusteessa huomattavasti. Verotulojen osalta on käytetty pääosin Kuntaliiton laskelmia.

Näiden haasteiden pohjalta vuoden 2024 talousarviossa on merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 valmistelua on tehty olemassa olevien laskelmien mukaisesti. Suurimpana muutoksena on vuoden 2025 alussa tapahtuva TE-järjestämisvastuun siirto valtiolta kunnille. Tämä kasvattaa merkittävästi sekä kunnan valtionosuuksia että kustannuksia.

Vuoden 2024 aikana on tarkoitus päivittää kunnan talouden tasapainottamissuunnitelmaa, minkä pohjalta määrittyy tarkemmat näkymät vuosien 2025-2027 talouteen, joiden pohjalta on hyvä lähteä suunnittelemaan vuoden 2025 talousarviota.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto